

ขอบเขตงานเบื้องต้น
(Term Of Reference)

งานวิจัยเรื่อง

กลไกการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ

สถาบันพระปกเกล้า มีความประสงค์รับสมัครนักวิจัยเพื่อเสนอทำงานวิจัยในโครงการ กลไกการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ โดยการยื่นข้อเสนอโครงการวิจัย (proposal)

1. หลักการและเหตุผล

การมีส่วนร่วมทางการเมือง (political participation) เป็นคุณลักษณะสำคัญของระบอบประชาธิปไตย เป็นกิจกรรมทางการเมืองที่หวังผลโดยตรงในการกำหนด หรือต่อการเลือกนโยบายของรัฐหรือต่อการบริหารงานของรัฐ ซึ่งการเปิดพื้นที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งเสริมให้ประชาชนเชื่อมั่นศรัทธา (trust) ในระบอบประชาธิปไตย และทำส่งผลให้ผู้กำหนดนโยบายได้มีช่องทางที่ชอบธรรมและถูกต้องในการทราบความต้องการที่แท้จริงของประชาชน นอกจากนี้ทำให้การดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของรัฐตอบสนองต่อประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับการมีตัวแทนทางการเมืองผ่าน “สถาบันการเมือง” เช่น พรรคการเมือง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอิสระ เป็นต้น เพื่อเป็นการสนับสนุนประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ที่สนใจทั้งเรื่องการเมืองการมีตัวแทนทางการเมือง (political representation) และการมีส่วนร่วมทางการเมือง (political participation) ในฐานะที่เป็นส่วนเติมเต็มให้เกกัน ด้วยเหตุนี้ การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุนี้ สถาบันพระปกเกล้า เป็นสถาบันวิชาการชั้นนำด้านการพัฒนาประชาธิปไตย ธรรมาภิบาล และสันติวิธีเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีพันธกิจข้อหนึ่งคือ ศึกษาวิจัยทางวิชาการเพื่อสร้างองค์ความรู้และเสนอแนะการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จึงได้จัดทำโครงการ “กลไกการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ” ขึ้น เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิด หลักการของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในต่างประเทศว่ามีแนวทางอย่างไร และเพื่อศึกษาวิเคราะห์กฎหมายที่ผ่านมาในอดีต ทั้งที่ระบุไว้ในกฎหมายพรรคการเมืองและรัฐธรรมนูญ ตลอดจนกลไกอื่นๆ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้งว่ามีส่วนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในพรรคการเมืองมากน้อยเพียงใด

และค้นหาว่าเพราะเหตุใดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในสถาบันทางการเมืองจึงมีปัญหา และไม่อาจทำให้พรรคการเมืองกลายเป็นองค์กรทางการเมืองที่สะท้อนความเป็นตัวแทนของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งวิเคราะห์ภาพอนาคตว่าด้วยกลไกที่มีอยู่ในปัจจุบัน จะสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในสถาบันทางการเมืองให้เกิดผลต่อระบบการเมืองอย่างไร

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแนวคิด หลักการ ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผ่านกรอบของกฎหมายและรัฐธรรมนูญในต่างประเทศ

2.2 เพื่อศึกษาวิเคราะห์กฎหมายที่ผ่านมาในอดีต ทั้งที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ ตลอดจนกลไกอื่นๆ เพื่อวิเคราะห์สาเหตุปัจจัยที่ทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคปฏิบัติของประชาชน

2.3 วิเคราะห์ภาพอนาคตว่าด้วยที่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน จะสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในสถาบันการเมืองที่มากกว่าการเลือกตั้ง ให้เกิดผลต่อระบบการเมืองอย่างไร

3. ขอบเขตการวิจัย

3.1 ขอบเขตเชิงประชากร

เป็นการรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ทั้งโดยตรงและโดยอ้อมกับกลไกการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ

3.2 ขอบเขตเชิงเนื้อหา ศึกษาแนวคิด และหลักการของการมีส่วนร่วมของประชาชนในพรรคการเมือง เปรียบเทียบกับบริบทของต่างประเทศ ศึกษาเชื่อมโยงกับบริบทการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพรรคการเมืองในประเทศไทย แล้วนำมาประมวลจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อให้เกิดดุลยภาพ

3.3 ขอบเขตเชิงเวลา จำนวนระยะเวลา 12 เดือน โดยส่งงานภายใน 10 เดือน ตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนธันวาคม 2560

4. วิธีการศึกษาวิจัย

เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยอย่างน้อยต้องมีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

4.1 การศึกษาวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (documentary research) ทั้งเอกสารขั้นต้นและชั้นรอง เช่น กฎหมาย, รัฐธรรมนูญ และแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.2 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (key informants)

4.3 การรับฟังความเห็นจากงานสัมมนา

4.4 กรณีศึกษา (case study) สำหรับเปรียบเทียบบริบทของต่างประเทศ

5. ระยะเวลา

วันที่	รายการ
28 ธันวาคม 2559	ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการ
4 มกราคม 2560-18 มกราคม 2560	ประกาศร่างขอบเขตงานเบื้องต้น (Term Of Reference) และ ประชาสัมพันธ์รับข้อเสนอโครงการวิจัย (proposal)
18 มกราคม 2560-31 มกราคม 2560	คณะกรรมการกำกับโครงการพิจารณาคัดเลือกโครงการวิจัย
1 กุมภาพันธ์ 2560	ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการพิจารณาเค้าโครงการวิจัย
ภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2560	ทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง
ภายในเดือนมีนาคม 2560	ส่งรายงานการเริ่มงาน
ภายในเดือนกรกฎาคม 2560	ส่งรายงานการวิจัยระดับกลาง
ภายในเดือนสิงหาคม 2560	กรรมการกำกับโครงการพิจารณารายงานความก้าวหน้า
ภายในเดือนธันวาคม 2560	ส่งร่างรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
ภายในเดือนมกราคม 2560	กรรมการกำกับโครงการพิจารณารายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

6. สิ่งที่จะส่งมอบ

6.1 รายงานเริ่มงาน (inception report)

โดยนำเสนอไฟล์งานรายงานการเริ่มงานเพื่อเสนอแก่คณะกรรมการกำกับโครงการในรูปแบบ PDF และ WORD มาที่ natchapat@kpi.ac.th ภายในเดือนมีนาคม 2560

6.2 รายงานการวิจัยฉบับกลาง (interim report)

โดยนำเสนอไฟล์งานรายงานการเริ่มงานเพื่อเสนอแก่คณะกรรมการกำกับโครงการในรูปแบบ PDF และ WORD มาที่ natchapat@kpi.ac.th โดยส่งภายในระยะเวลา 5 เดือน นับแต่ได้ลงนามในสัญญา และ ได้รับเงินโอนงวดที่สองเมื่อผ่านการตรวจรับของคณะกรรมการกำกับโครงการ

6.3 รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (final report)

- รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ในแบบเอกสารจำนวน 5 เล่ม โดยในรูปแบบรายงานต้องประกอบด้วยบทสรุปผู้บริหารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และ บทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- รายงานผลการศึกษาระดับสมบูรณ์ ในรูปแบบไฟล์ word (นามสกุล .doc หรือ .docx) และ ในรูปแบบไฟล์ PDF โดยส่งที่ email มาที่ natchapat@kpi.ac.th
- การเผยแพร่ผลการศึกษาต่อสาธารณะโดยผู้วิจัยเป็นผู้จัดสัมมนารายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์

7. งบประมาณ

ไม่เกิน 260,000 บาทถ้วน ทั้งนี้ในการจ่ายแต่ละงวดต้องผ่านการตรวจรับและแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการกำกับโครงการวิจัย

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 เพื่อให้ได้แนวคิดและวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามที่บัญญัติรัฐธรรมนูญ จากบริบทของประเทศไทยและกรณีศึกษาต่างประเทศ

8.2 เพื่อสำรวจและวิเคราะห์กลไกของการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญไทย จากอดีตถึงปัจจุบัน เพื่อเข้าไปปัญหาและข้อจำกัดของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในกลไกของพรรคการเมือง

8.3 เพื่อการวิเคราะห์ผลที่อาจเกิดขึ้นกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบบการเมืองภายหลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

9. กำหนดเวลาและสถานที่เสนอข้อเสนอโครงการวิจัย

ให้ผู้เสนอโครงร่างการวิจัย จัดทำเอกสารสรุปรายละเอียดข้อเสนอโครงการวิจัย - เอกสารแนวคิด (Concept Paper) เป็นไฟล์เอกสาร PDF มาที่ นางสาวณัชชาภัทร อุ๋นตรงจิตร นักวิชาการผู้ชำนาญการ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า ผ่านทาง Email: natchapat@kpi.ac.th ภายในวันที่ 18 มกราคม 2560 เวลา 16.30 น.

10. ผู้มีสิทธิเสนอโครงการวิจัยต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- 10.1 จบการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก
- 10.2 มีประสบการณ์การทำงานวิจัยไม่ต่ำกว่า 3 ปี
- 10.3 มีผลงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศหรือในระดับนานาชาติในรอบ 5 ปี ไม่ต่ำกว่า 2 บทความ

11. สิ่งที่จะต้องส่งมอบพร้อมกับโครงร่างการวิจัย

11.1 โครงร่างงานวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วยโครงสร้างดังนี้

โครงร่างการวิจัย	
เรื่อง.....	
ผู้เสนอโครงการวิจัย	ตำแหน่ง
1.....	
2.....	
สถานที่ติดต่อ	
โทรศัพท์	
Email:	
ข้อกำหนดโครงร่างการวิจัยประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้	
1. หลักการและเหตุผล	
2. วัตถุประสงค์	
3. ขอบเขตการวิจัย	
4. วิธีดำเนินการ	
5. ระยะเวลา	
6. การวางแผนการวิจัย	
7. งบประมาณ	

11.2 งบประมาณ

11.3 ประวัติหรือผลงานที่เกี่ยวข้อง